Marți, 14 ianuarie 2014

P7_TA(2014)0011

Criza alimentară, fraudele din lanțul alimentar și controlul aferent

Rezoluția Parlamentului European din 14 ianuarie 2014 referitoare la criza alimentară, fraudele din lanțul alimentar și controlul acestora (2013/2091(INI))

(2016/C 482/04)

Parlamentul European,

— având în vedere planul de acțiune în cinci puncte ([1]) prezentat de Comisie în martie 2013 ca urmare a descoperirii unei vaste rețele de fraudă care comercializează carnea de cal ca fiind carne de vită,

— având în vedere Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor,

— având în vedere Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare,

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei,

— având în vedere propunerea de regulament privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor, materialul de reproducere a plantelor [și] produsele de protecție a plantelor (COM(2013)0265),

— având în vedere raportul din 11 octombrie 2012 al Curții de Conturi Europene privind gestionarea conflictelor de interese în cadrul a patru agenții ale Uniunii Europene,

— având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară și avizele Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor și Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A7-0434/2013),

A. întrucât, conform Regulamentului (CE) nr. 178/2002, principiile generale ale legislației UE din domeniul alimentelor interzic comercializarea alimentelor care nu prezintă siguranță, precum și practicile frauduloase, contrafacerea alimentelor și alte practici care pot induce consumatorii în eroare;

B. întrucât Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare și Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare stabilesc dispoziții detaliate legate de interzicerea reclamelor și a practicilor de etichetare înșelătoare;

C. întrucât cadrul de reglementare al UE pentru siguranța alimentară și lanțul alimentar a oferit un grad ridicat de siguranță alimentară consumatorilor din Uniunea Europeană până în prezent; întrucât legislația actuală este, cu toate acestea, încă fragilă și nu întotdeauna fiabilă, fiind necesare, prin urmare, îmbunătățiri ale situației pe teren;

([1]) http://ec.europa.eu/food/food/horsemeat/plan_en.htm.

D. întrucât, în același timp, recentele cazuri de fraudă din domeniul alimentar au afectat încrederea consumatorilor în lanțul alimentar, având un impact negativ asupra sectorului agroalimentar, deoarece astfel de scandaluri afectează negativ imaginea globală a acestui sector-cheie al economiei UE; întrucât este crucial să se restabilească încrederea consumatorilor de produse agroalimentare europene, atât în interiorul UE, cât și în afara granițelor sale; întrucât trebuie subliniat, cu toate acestea, că marea majoritate a produselor agroalimentare europene sunt de o calitate excelentă și merită, prin urmare, recunoașterea internațională;

E. întrucât transparența este o componentă-cheie a abordării adoptate de Comisie și de statele membre față de controalele privind siguranța alimentară;

F. întrucât sectorul agroalimentar este unul dintre cele mai mari sectoare economice din UE, asigurând 48 de milioane de locuri de muncă și generând venituri de 715 miliarde EUR anual;

G. întrucât cazurile individuale de fraudă din sectorul alimentar au un impact negativ asupra imaginii întregului sector în cauză;

H. întrucât legislația alimentară a UE este foarte detaliată în domeniul siguranței alimentare și include controale și verificări în cazul reziduurilor și al altor tipuri de contaminare a alimentelor și a hranei pentru animale, dar întrucât nu există niciun cadru care să vizeze în mod special fraudele din sectorul alimentar, cu excepția prevederii cu caracter general conform căreia consumatorii nu pot fi induși în eroare;

I. întrucât sunt depistate probleme și la punerea în aplicare a legislației actuale și sunt necesare controale oficiale mai eficace ale produselor alimentare de origine animală în fiecare etapă a lanțului alimentar;

J. întrucât nu există statistici referitoare la numărul cazurilor de fraudă din sectorul alimentar din UE și întrucât Comisia a identificat doar de curând fraudele din sectorul alimentar ca un nou domeniu de acțiune;

K. întrucât cazurile recente de fraudă includ, de exemplu, comercializarea cărnii de cal drept carne de vită și comercializarea cărnii de cal tratate cu fenilbutazonă drept carne de cal comestibilă, comercializarea făinii obișnuite drept făină ecologică, a ouălor de la găini crescute în baterii drept ouă ecologice, a sării pentru drumuri drept sare alimentară, utilizarea alcoolului care conține metanol în băuturile spirtoase, utilizarea grăsimilor contaminate cu dioxină la producerea hranei pentru animale și etichetarea greșită a speciilor de pește și a fructelor de mare;

L. întrucât fraudele din sectorul alimentar au loc în general atunci când potențialul și tentația de a comite o astfel de fraudă sunt ridicate, iar riscul de a fi prins și sancțiunile sunt reduse;

M. întrucât lanțul de aprovizionare cu alimente este adeseori lung și complex și implică mulți operatori economici din sectorul alimentar și alte părți; întrucât consumatorii au tot mai puține informații cu privire la modul în care sunt fabricate alimentele pe care le consumă, iar operatorii economici individuali din sectorul alimentar nu au întotdeauna, și nu sunt obligați să aibă, o viziune de ansamblu asupra întregului lanț de producție;

N. întrucât frauda la scară largă cu carne de cal de pe întreg teritoriul Europei este un simptom al unui sistem de aprovizionare globalizat necontrolabil, al unui productivism agroalimentar la prețuri reduse și al unui sistem de etichetare incomplet;

O. întrucât comercianții și intermediarii din lanțul alimentar nu sunt întotdeauna înregistrați și autorizați ca operatori economici în sectorul alimentar; întrucât nici Comisia, nici statele membre nu știu de multe ori cu siguranță câți comercianți neînregistrați își desfășoară activitatea în acest sector;

P. întrucât, în urma unor cazuri grave de fraudă din sectorul alimentar, autoritățile naționale competente închid, uneori, întreprinderile din acest sector care au fost condamnate pentru fraudă; întrucât aceste întreprinderi sunt imediat înregistrate din nou în altă parte și își continuă activitatea la fel ca înainte; întrucât schimbul de informații dintre statele membre privind întreprinderile frauduloase condamnate ar îmbunătăți monitorizarea acestora pentru a le împiedica să desfășoare alte activități frauduloase;

Q. întrucât răspunderea implementării și punerii în aplicare a legislației UE din domeniul alimentar le revine statelor membre și întrucât aplicarea legii și controlul sunt, prin urmare, în mare parte limitate la nivel național și, din această cauză, o imagine de ansamblu la nivel transfrontalier pentru întreg teritoriul UE este limitată, chiar inexistentă;

R. întrucât autoritățile naționale au tendința să își concentreze controalele asupra siguranței alimentare și nu acordă prioritate fraudei din sectorul alimentar, de multe ori fiindcă nu dispun de capacitățile și de resursele necesare;

S. întrucât autoritățile competente din unele state membre au unități de poliție specializate în combaterea fraudelor din sectorul alimentar; întrucât, în unele state membre, controalele sunt parțial delegate unor organisme de control private; întrucât, în alte state membre, controalele se efectuează în totalitate de către autoritățile competente;

T. întrucât Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje este un instrument util pentru schimbul rapid de informații între statele membre și Comisie, ca de exemplu în cazul recent de fraudă cu carne de cal;

U. întrucât Oficiul Alimentar și Veterinar al Comisiei (OAV) este responsabil cu verificarea respectării cerințelor UE în materie de siguranță alimentară și calitate a alimentelor și întrucât auditurile acestuia sunt anunțate în mod normal în avans și pregătite în colaborare cu autoritățile competente; întrucât numărul auditurilor anuale este limitat din cauza capacității limitate a OAV; întrucât OAV a anunțat că, în prezent, nu dispune de resursele și de instruirea necesare pentru a se concentra asupra fraudelor din sectorul alimentar;

V. întrucât avertizările privind creșterea numărului de cai sacrificați în anumite state au fost complet ignorate de către autoritățile competente, în special OAV;

W. întrucât Europol a observat o creștere a numărului cazurilor de fraudă din sectorul alimentar și se așteaptă ca această tendință să continue, alături de implicarea din ce în ce mai accentuată a grupurilor infracționale organizate în fraudele din acest sector;

X. întrucât sistemul de informații al Europol poate fi folosit de statele membre pentru a face schimb de informații referitoare la anchetele cu caracter transfrontalier; întrucât Europol poate numai să sprijine statele membre, la cererea acestora, cu cunoștințe de specialitate, cu instrumente analitice și cu baze date; întrucât, în cazul fraudei cu carnea de cal, statele membre au avut la început rețineri să colaboreze cu Europol;

Y. întrucât, începând din 2011, Europol a realizat cu succes mai multe operațiuni OPSON privind produsele contrafăcute și care nu corespund standardelor; întrucât, în cadrul acestor operațiuni, Europol cooperează cu Interpolul, cu autoritățile din statele membre, cu țări terțe și cu parteneri privați;

Z. întrucât etichetarea țării sau a locului de origine a cărnii și a produselor din carne nu previne prin ea însăși frauda; întrucât originea unui produs alimentar determină parțial, în unele cazuri, prețul acestuia;

AA. întrucât încheierea acordurilor de liber schimb avute în prezent în vedere de UE ar putea duce la relaxarea legislației europene din domeniul siguranței alimentare;

AB. întrucât trebuie întreprinse eforturi înnoite pentru a plasa fraudele într-un context economic marcat de criza financiară mondială și de dumpingul social, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii Europene;

AC. întrucât tranzacționările sunt practici care stimulează competiția pentru cel mai mic preț, afectând astfel calitatea, siguranța și transparența, și care au un impact asupra marjelor de profit ale întregului sector;

AD. întrucât practicile de distribuție și recurgerea la intermediari pentru distribuție destabilizează piețele de producție prin reducerea marjelor producătorilor;

Fraudele din sectorul alimentar: domeniu de aplicare și definiție

1. regretă că acțiunile de combatere a fraudelor din sectorul alimentar reprezintă un punct relativ nou pe agenda europeană și că, până în prezent, acest aspect nu a fost niciodată o prioritate-cheie pentru legislația și punerea în aplicare a acesteia la nivel național și la nivelul UE;

2. își exprimă preocuparea cu privire la impactul potențial al fraudelor din sectorul alimentar asupra încrederii consumatorilor, siguranței alimentelor, funcționării lanțului alimentar și stabilității prețurilor agricole și subliniază importanța restabilirii rapide a încrederii consumatorilor europeni;

3. invită, prin urmare, Comisia să acorde fraudelor din sectorul alimentar întreaga atenție cuvenită și să ia toate măsurile necesare pentru a face din prevenirea și combaterea fraudelor din sectorul alimentar o parte integrantă a politicii UE;

4. subliniază că este necesar să se cunoască mai multe despre amploarea, incidența și elementele cazurilor de fraudă din sectorul alimentar din UE; invită Comisia și statele membre să colecteze sistematic date cu privire la cazurile de fraudă și să facă schimb de bune practici în vederea identificării și a combaterii fraudelor din sectorul alimentar;

5. constată că în legislația UE nu există în prezent o definiție a fraudei din sectorul alimentar și că statele membre adoptă metodologii diferite pentru a o defini; consideră că o definiție uniformă este esențială pentru dezvoltarea unei abordări europene față de combaterea fraudelor din sectorul alimentar; subliniază că este necesar să se adopte rapid o definiție armonizată la nivelul UE, pe baza discuțiilor cu statele membre, cu părțile interesate pertinente și cu experți, care să includă elemente cum sunt nerespectarea legislației din domeniul alimentelor și/sau inducerea în eroare a consumatorilor (inclusiv omiterea informațiilor referitoare la produs), intenția și potențialul câștig financiar și/sau avantaj competitiv;

6. subliniază faptul că, având în vedere natura pieței unice a Uniunii Europene, fraudele din sectorul alimentar se extind în multe cazuri dincolo de granițele statelor membre și devin o amenințare la adresa sănătății tuturor cetățenilor europeni;

7. constată că recentele cazuri de fraude din sectorul alimentar au scos la iveală diferite tipuri de fraude de acest gen, cum ar fi înlocuirea ingredientelor-cheie cu alternative mai ieftine sau de calitate mai proastă, indicarea incorectă pe etichete a speciilor de animale folosite în produsele din carne sau din fructe de mare, indicarea incorectă pe etichete a greutății, comercializarea alimentelor obișnuite drept alimente ecologice, folosirea neîndreptățită a unor logouri de calitate indicând originea sau bunăstarea animalelor, etichetarea peștelui provenind din acvacultură ca fiind pescuit în mediul sălbatic sau comercializarea unei varietăți inferioare de pește sub denumirea unei categorii superioare sau a unei specii mai scumpe, precum și falsificarea și comercializarea alimentelor după data de expirare a acestora;

8. subliniază că alimentele care fac adesea obiectul unor activități frauduloase includ uleiul de măsline, peștele, produsele ecologice, cerealele, mierea, cafeaua, ceaiul, condimentele, vinurile, anumite sucuri din fructe, laptele și carnea;

9. își exprimă preocuparea cu privire la semnalele care indică faptul că numărul cazurilor este în creștere și că fraudele din sectorul alimentar reprezintă o tendință ascendentă ce reflectă o slăbiciune structurală a lanțului alimentar;

Factori care contribuie la comiterea de fraude în sectorul alimentar

10. constată că fraudele din sectorul alimentar apar în general în cazurile în care câștigurile financiare sunt ridicate, iar riscul de a fi prins este redus; consideră că este inacceptabilă situația din UE, unde este profitabil să comiți fraude în sectorul alimentar, iar șansele de a fi prins sunt relativ reduse;

11. atrage atenția asupra complexității și caracterului transfrontalier al lanțului alimentar, în vreme ce controalele, sancțiunile și aplicarea legii au, în mare măsură, un caracter național, ceea ce sporește, se pare, riscul comiterii de fraude în acest sector; consideră că o trasabilitate mai bună a ingredientelor și a produselor în cadrul întregului lanț alimentar ar contribui la combaterea fraudelor;

12. subliniază necesitatea acordării unei atenții sporite controalelor asupra bunurilor importate din țările terțe și asupra conformității acestora cu standardele UE privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale;

13. atrage, de asemenea, atenția asupra altor factori menționați adesea ca factori care contribuie la fraudele din sectorul alimentar, precum criza economică actuală, măsurile de austeritate care afectează agențiile de control și presiunea din partea sectorului comerțului cu amănuntul și a altora de a produce alimente tot mai ieftin;

Lecții învățate și recomandări

Cadrul instituțional

14. salută decizia Comisiei de a înființa o echipă de combatere a fraudelor din sectorul alimentar și recunoaște eforturile depuse de Europol în lupta împotriva fraudelor din acest sector; încurajează Comisia să ia în considerare crearea unui laborator de referință al UE pentru autenticitatea alimentelor;

15. salută planul Comisiei de a organiza, în 2014, o conferință pe tema fraudei din sectorul alimentar în scopul de a sensibiliza actorii pertinenți;

16. își exprimă convingerea că inspecțiile independente neanunțate sunt esențiale pentru a asigura punerea în aplicare în mod eficace a siguranței alimentare și a standardelor de etichetare; consideră, prin urmare, că inspecțiile neanunțate ar trebui să constituie regula;

17. invită Comisia să extindă aria de acoperire a auditurilor OAV, astfel încât acestea să includă fraudele din sectorul alimentar; consideră că OAV și statele membre ar trebui să recurgă la inspecții neanunțate periodice, independente și obligatorii, pentru a identifica încălcările deliberate și a garanta respectarea celor mai înalte standarde în materie de siguranță alimentară; consideră că este important să existe o abordare transparentă a modului în care controalele și inspecțiile oficiale sunt realizate și să se facă publice rapoartele și rezultatele controalelor și ale inspecțiilor privind operatorii din sectorul alimentar pentru a restabili și a menține încrederea consumatorilor;

18. regretă vizibilitatea și receptarea limitate ale rapoartelor și auditurilor OAV de către Comisie și statele membre; invită Comisia să monitorizeze rapoartele și recomandările OAV într-un mod mai riguros;

19. invită autoritatea bugetară să sporească resursele și capacitatea OAV și ale echipei de combatere a fraudelor din sectorul alimentar înființate de Comisie;

20. își exprimă preocuparea cu privire la reducerea finanțărilor din cadrul Uniunii Europene pentru organismele care realizează aceste sarcini-cheie de monitorizare;

21. invită statele membre și regiunile europene să pună la dispoziția autorităților de control resurse umane, financiare și tehnice suficiente;

22. subliniază faptul că ar trebui să se efectueze controale și inspecții eficiente în așa fel încât să nu se creeze o sarcină administrativă nenecesară pentru IMM-uri;

23. sugerează organizarea unei audieri anuale a OAV în cadrul Comisiei ENVI de care aparține, pentru a discuta despre auditurile finalizate și despre cele viitoare înainte ca OAV să își adopte programul de lucru pentru anul următor;

24. invită statele membre să se asigure că problemele ridicate de OAV sunt abordate în mod corespunzător și că sunt urmate de acțiunile cuvenite;

25. constată că nicio modificare a procesului de evaluare și de prioritizare a programului de lucru al OAV nu ar trebui să modifice procesul juridic pentru adoptarea programelor de lucru ale OAV;

26. mai precis, îndeamnă Comisia și statele membre să acționeze în urma constatărilor auditurilor OAV în ceea ce privește evidențele falsificate privind tratamentul medical al animalelor destinate sacrificării pentru export în UE și să excludă carnea și alte produse de origine animală din țări terțe, pentru care nu se poate garanta că respectă cerințele UE privind siguranța alimentară, de la introducerea pe piața UE;

27. constată că statele membre depun adesea eforturi pentru a urmări cu succes în justiție operatorii frauduloși din sectorul alimentar care își desfășoară activitatea într-un cadru transfrontalier, din cauza unor probleme de jurisdicție; regretă faptul că statele membre nu colaborează în mod sistematic cu Europol în cazurile de fraude din sectorul alimentar de natură transfrontalieră, ci acționează în mod bilateral;

28. recunoaște importanța denunțătorilor pentru descoperirea practicilor frauduloase din sectorul alimentar; invită statele membre să creeze condițiile adecvate pentru a le permite acestora să denunțe practicile răuvoitoare în condiții de siguranță și de anonimat;

29. consideră că autoritățile naționale competente ar trebui să informeze publicul, în măsura în care este posibil și adecvat, cu privire la retragerile de produse și la alte măsuri luate de autoritățile competente în cazuri de fraudă în sectorul alimentar;

Cadrul legislativ

30. consideră că controalele oficiale ar trebui să se concentreze nu doar pe probleme de siguranță alimentară, ci și pe prevenirea fraudelor și a riscului consumatorilor de a fi induși în eroare; salută faptul că propunerea Comisiei de reexaminare a controalelor oficiale include controale suplimentare în ceea ce privește fraudele din sectorul alimentar în cazul cărora autoritățile competente au motive să suspecteze un comportament fraudulos din partea unui operator;

31. observă că unele state membre deleagă parțial efectuarea controalelor unor organisme de control private; subliniază că autoritățile competente din statele membre ar trebui să supravegheze întotdeauna sistemele de control și să verifice, să autorizeze și să analizeze toate sistemele de control private, pentru a se asigura că acestea respectă normele naționale și internaționale cu scopul de a face constatările lor accesibile agențiilor publice;

32. respinge orice plan de delegare a sarcinilor de inspecție de la autoritățile publice către operatorii economici;

33. consideră că ar trebui clarificat rolul comercianților și al cadrului legislativ aplicabil în cazul vânzărilor între întreprinderi;

34. consideră că toți operatorii comerciali care prelucrează, comercializează sau depozitează materii prime, ingrediente alimentare sau produse alimentare în lanțul de aprovizionare cu alimente a oamenilor, inclusiv comercianții și proprietarii de antrepozite frigorifice, ar trebui să fie înregistrați ca operatori economici în sectorul alimentar și să fie controlați;

35. consideră că operatorii economici din sectorul alimentar ar trebui să cunoască proveniența produselor sau a ingredientelor utilizate, ceea ce înseamnă că fiecare operator economic din sectorul alimentar care face parte din lanțul de producție are partea sa de responsabilitate față de produsul final;

36. recunoaște importanța unei etichetări clare și transparente a produselor care fac obiectul comerțului între întreprinderi și între întreprinderi și consumatori și invită Comisia să reexamineze legislația UE din domeniul alimentelor pentru a reduce riscul comiterii unor fraude în acest sector;

37. solicită o mai bună conștientizare și îmbunătățirea monitorizării etichetării produselor congelate care fac obiectul comerțului între întreprinderi și între întreprinderi și consumatori; invită Comisia să prezinte o propunere privind etichetarea obligatorie a cărnii și a peștelui care să indice dacă produsele în cauză au fost congelate, de câte ori au fost congelate și pentru câtă vreme;

38. consideră că, deși nu este în sine un instrument de combatere a fraudei din sectorul alimentar, etichetarea țării de origine poate contribui la asigurarea unei trasabilități mai bune de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente, a unor relații mai stabile între furnizorii de carne și procesatori și a unei diligențe sporite a operatorilor economici atunci când își aleg furnizorii și produsele, precum și a unor informații fiabile pentru consumatori, restabilind astfel încrederea acestora;

39. reamintește că Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 stipulează că, până în decembrie 2013, Comisia va adopta acte de punere în aplicare privind etichetarea obligatorie a țării de origine, etichetarea cărnii de porc, de oaie, de capră și de pasăre, precum și etichetarea voluntară a alimentelor, în urma unei evaluări de impact;

40. invită Comisia să prezinte rapid aceste acte de punere în aplicare privind etichetarea cărnii proaspete de porc, oaie, capră și pasăre, inspirându-se din normele care se aplică deja cărnii neprelucrate de vită și de vițel, asigurându-se că consumatorii sunt informați cu privire la locul de naștere, de creștere și de sacrificare al animalelor, ținând totodată cont de sistemele naționale și regionale deja existente care indică originea cărnii;

41. reamintește, în plus, că Parlamentul a solicitat anterior etichetarea originii pentru carnea din produsele prelucrate și că Comisia lucrează la un raport privind etichetarea obligatorie a originii în cazul cărnii folosite ca ingredient; îndeamnă Comisia să își prezinte cu celeritate raportul și să urmeze propunerile legislative care fac obligatorie indicarea originii cărnii în cazul produselor alimentare prelucrate, ținând în același timp cont de evaluările de impact pe care le realizează și evitând costuri și sarcini administrative excesive;

42. solicită o mai bună etichetare a produselor prelucrate care conțin pește, în special în ceea ce privește originea peștilor și tehnicile de pescuit utilizate;

43. invită Comisia să-și accelereze eforturile, împreună cu părțile interesate și cu statele membre, pentru a analiza dacă este posibil și necesar să se introducă sisteme de certificare electronică în lanțul alimentar, care ar putea reduce posibilitatea de a se comite fraude pe baza unor certificate pe suport de hârtie;

44. solicită Comisiei să instituie un registru european centralizat pentru pașapoartele cailor în vederea prevenirii emiterii frauduloase a unor pașapoarte duplicat;

45. își exprimă preocuparea cu privire la lipsa unui cadru legislativ european privind carnea provenită de la animale clonate;

46. invită Comisia să dezvolte o metodă de depistare și identificare a cărnii provenite de la animale clonate, de exemplu prin instituirea unei baze de date internaționale care să conțină informații genetice în legătură cu animalele clonate;

Responsabilitatea socială a întreprinderilor

47. consideră că este util ca, în plus față de sistemul controalelor oficiale din sectorul alimentar, și fără a-l înlocui, sectorul însuși să își dezvolte în mod proactiv și să utilizeze inițiative antifraudă din sectorul privat, cum sunt verificările integrității produselor, autoevaluarea, analiza, planuri de urmărire a produselor, audituri și certificări, și salută inițiativele existente în prezent, cum sunt Global Food Safety Initiative și Food Fraud Initiative de la Universitatea Statului Michigan;

48. invită Comisia și statele membre să ia în calcul impunerea unei obligații legale pentru operatorii din sectorul alimentar de a raporta autorităților competente apariția cazurilor de fraudă din acest sector;

49. consideră că sectorului comerțului cu amănuntul îi revine responsabilitatea specială de a garanta integritatea produselor alimentare și de a cere furnizorilor săi să mențină condițiile de siguranță și de securitate în lanțul alimentar; consideră că este responsabilitatea distribuitorilor să verifice cel puțin conformitatea formală cu normele de etichetare; regretă presiunea pe care o exercită operatorii economici din sectorul comerțului cu amănuntul și alți operatori economici din sectorul alimentar asupra producătorilor primari pentru a produce și mai ieftin, adeseori în detrimentul calității produselor alimentare sau al ingredientelor;

50. constată că, în prezent, operatorii economici din sectorul alimentar nu cunosc de fiecare dată proveniența ingredientelor pe care le folosesc; constată, în acest sens, că lanțurile de aprovizionare scurte (locale și regionale) pot garanta o transparență sporită și pot înlocui lanțurile de aprovizionare lungi și complicate care au jucat un rol major în criza fraudelor din sectorul alimentar;

51. invită Comisia să prezinte propuneri legislative, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, referitoare la un sistem de etichetare aplicabil „agriculturii locale și vânzării directe”, pentru a contribui la promovarea piețelor în cauză și a-i ajuta pe agricultori să crească valoarea produselor lor;

Aplicarea legii și controalele

52. invită Comisia ca, în temeiul articolelor 7 și 17 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, să urmărească și să prevină comercializarea produselor care rămân pe piață sub o denumire intenționat incorectă sau înșelătoare, deoarece și aceasta trebuie considerată o formă de fraudă în sectorul alimentar;

53. își exprimă convingerea că este necesară o schimbare de atitudine la nivelul autorităților competente, o trecere de la o abordare de natură administrativă și veterinară la una de natură polițienească, bazată pe experiența „echipei zburătoare" a administrației alimentare daneze și pe cea a „Arma dei Carabinieri" și a „Guardia di Finanza" din Italia; subliniază că o astfel de abordare depinde de existența în cadrul instanțelor desemnate a unor judecători cu expertiză în legislația alimentară;

54. subliniază că efectuarea controalelor ar trebui să se bazeze pe riscuri și să includă realizarea unor profiluri de risc și a unor evaluări ale vulnerabilității pentru fiecare lanț de aprovizionare și pentru fiecare produs alimentar, plecând de la studiile științifice în curs, care combină cunoștințe din domeniul autenticității alimentelor și din cel al criminologiei, cum sunt cercetările realizate de Universitatea Liberă din Amsterdam și de Universitatea din Wageningen;

55. invită Comisia și statele membre să continue să încurajeze programele naționale și europene de cercetare și dezvoltare, să dezvolte și să implementeze tehnologii și metode utilizate pentru a detecta frauda din sectorul alimentar, cum este tehnologia cu senzori, analiza datelor și amprentarea produselor, și să faciliteze disponibilitatea pe piață a testelor pe termen scurt; recunoaște programele europene de cercetare existente în domeniul integrității și autenticități alimentelor, cum sunt TRACE și AuthenticFood;

56. recomandă ca OAV și autoritățile naționale să includă în auditurile lor așa-numitele „verificări ale bilanțului de masă" privind fluxurile de intrări, de ieșiri și de deșeuri;

57. recomandă îmbunătățirea coordonării și a comunicării între autoritățile naționale însărcinate cu investigarea fraudelor din sectorul alimentar, în vederea întețirii eforturile depuse de statele membre pentru a combate această problemă; invită, prin urmare, Comisia să introducă de urgență un sistem electronic, pe baza actualului Sistem rapid de alertă pentru alimente și furaje (RASFF), așa cum a sugerat Comisia, pentru a permite schimbul rapid de informații dintre statele membre și Comisie în cazurile de fraudă din sectorul alimentar; solicită publicarea unor rapoarte anuale care să descrie cazuri de fraudă din sectorul alimentar care au fost descoperite, prin analogie cu rapoartele RASFF;

58. solicită înființarea unei rețele pentru combaterea fraudei din sectorul alimentar care să consolideze coordonarea dintre diversele organisme europene competente (Europol, Eurojust, OAV), pentru îmbunătățirea prevenției și sporirea eficacității fraudelor din sectorul alimentar;

59. sugerează introducerea testelor ADN ca procedură standard, în cadrul controalelor la fața locului, pentru determinarea speciei, în special în ceea ce privește produsele din carne și din pește, și crearea, în acest scop, a unei baze de date centralizate a testelor ADN;

60. solicită Comisiei să abordeze breșele din normele actuale privind siguranța și trasabilitatea alimentelor asociate cu importurile din țări terțe, care sunt expuse unui risc mai ridicat de fraudă în sectorul alimentar;

61. insistă asupra faptului că acordurile de liber schimb negociate de UE nu trebuie să determine modificări ale legislației europene în materie de securitate și siguranță alimentară, nici diminuarea eforturilor de aplicare a acestei legislații;

62. consideră că rezultatele controalelor ar trebui făcute publice într-un mod accesibil și ușor de înțeles de către consumatori, de exemplu sub forma unei scheme de rating; își exprimă convingerea că acest lucru ar ajuta consumatorii să ia decizii și ar stimula, de asemenea, agenții economici din sectorul alimentar să obțină rezultate bune;

Sancțiuni

63. salută propunerea Comisiei de a introduce sancțiuni mai dure cel puțin pentru a neutraliza avantajul economic estimat vizat prin încălcarea legii, dar consideră că aceste măsuri nu sunt suficient de disuasive; consideră că statele membre ar trebui să stabilească sancțiuni pentru fraudele din sectorul alimentar care să reprezinte cel puțin de două ori valoarea estimată a avantajului economic urmărit prin activitatea frauduloasă în cauză; consideră că este necesar, ca măsură de descurajare suplimentară, ca statele membre să stabilească sancțiuni și mai severe, inclusiv de natură penală, pentru cazurile de fraudă în care sănătatea publică este pusă în pericol în mod intenționat sau pentru cazurile de fraudă în care sunt implicate produse destinate consumatorilor vulnerabili; propune, de asemenea, ca, în cazul în care încalcă în mod repetat legea, operatorilor economici din sectorul alimentar să li se retragă autorizația de funcționare;

64. regretă că Comisia nu are o imagine de ansamblu a diferitelor sisteme naționale de sancțiuni pentru infracțiuni de fraudă în sectorul alimentar și a funcționării acestor sisteme de sancționare bazate pe legislația UE; invită Comisia să își facă o astfel de imagine de ansamblu cât mai curând posibil;

65. solicită o mai bună luare în considerare a bunăstării animalelor și aplicarea unor sancțiuni mai severe în cazul încălcării normelor pertinente;

66. invită Comisia să colecteze date de la statele membre și să prezinte rapoarte cu privire la diferitele regimuri din statele membre în ceea ce privește tipul și nivelul sancțiunilor prevăzute pentru fraudele din sectorul alimentar și modul de funcționare al regimurilor de sancționare;

67. invită Comisia și statele membre să ia în considerare și alte metode care vizează prevenirea și descurajarea fraudei în sectorul alimentar, precum denunțarea și dezaprobarea publică prin intermediul unui registru european al operatorilor economici condamnați pentru fraudă în sectorul alimentar;

68. solicită extinderea regimurilor actuale de trasabilitate și punerea sistematică în aplicare a trasabilității „continue” prevăzute în Regulamentul de bază (CE) nr. 178/2002 care vizează produsele alimentare, hrana pentru animale, animalele de la care se obțin produse alimentare și orice alte substanțe destinate sau prevăzute a fi încorporate într-un produs alimentar sau în hrana pentru animale; solicită ca întreg lanțul alimentar din Europa, incluzând toate etapele de producție, prelucrare, comercializare și distribuție să fie transparent și pe deplin deschis spre examinare de către inspectori, pentru a asigura identificarea rapidă a produselor alimentare frauduloase;

69. recomandă introducerea unei obligații pentru toate laboratoarele de cercetare și angajații acestora de a notifica autoritățile de supraveghere competente cu privire la rezultatele tuturor testelor efectuate asupra produselor alimentare și hranei pentru animale care sugerează comiterea unei fraude sau sunt pertinente pentru combaterea fraudelor;

o

o o

70. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.